

samme Mening, som den foregaaende ærede
 Taler — noget fuldstændig Løst. For det
 Første er jo Forpligtelsen i Almindelighed
 paalagt enhver Handelende og forskjellige
 Andre, som ere satte i Forbindelse dermed,
 og som have anmeldt Firma til Handelsregis-
 tret, hvorunder kommer en Mængde
 Haandværkere. Den almindelige Undtagelse,
 der derfra er gjort med Hensyn til Høkere
 og dem, der drive en mindre Handel og som
 omtales i enkelte af Næringslovens Para-
 grafer, forekommer mig ikke uden Betænke-
 lighed. At en Mand er Høker, forhindrer
 ikke, at hans Forretning har et meget stort
 Omfang. Der er Høkere her i Kjøbenhavn,
 som drive ueget omfattende Forretninger,
 maasse ligesaa store eller endog meget større
 end mange Grossererforretninger. Det fore-
 kommer mig derfor ikke rigtigt, at træffe
 Grændsen efter den Slags almindelige Kate-
 gorier. Dernæst bliver der i § 2 draget en
 ny Grændse mellem dem, der skulle føre
 fuldstændig Bogholderi, og dem, som kunne
 lade sig nøie med et mindre Bogholderi.
 Denne Grændsdragning, som er indført ved
 et Vændringsforslag i Landsthinget til det
 oprindelige Lovforslag, forekommer mig heller
 ikke aldeles heldig. Det hedder deri, at
 naar Virksomheden er af mindre Omfang,
 saaledes at en Opgjørelse, foretaget ved Aa-
 rets Udløb, ikke udviser en Omsætning af
 30,000 Kr. i det forløbne Aar, er det til-
 strækkeligt, at der — jeg antager, der er
 ment det næste Aar — føres Kassebog og
 en Bog over Gjæld og Tilgodehavende.
 Saaledes maa det vistnok fortales. Det kan
 imidlertid føre til mærkelige Konsekvenser,
 at Grændsen her drages efter bestemte Tal.
 Hvis nu Indtægten kun er 29,000 Kr., skal
 der i det kommende Aar ikke føres Bog.
 Det næste Aar igjen er den maasse 31,000
 Kr., saa skal der føres Bog, og saa gaar
 Omsætningen maasse igjen den næste Aar et
 Par Tusinde Kroner ned osv. Det vil føre
 til en mærkelig Uorden i dette Forhold,
 hvorved ikke blot den Paagjældende, men
 ogsaa de, som i sin Tid komme til at studere
 disse Bøger Skifteretterne osv., komme til at
 savne al Sammenhæng og ethvert Overblik
 over, hvorledes denne Forretning i det Hele
 er blevet ført. Saa synes det rigtignok at
 være heldigere, om en Grændse kunde drages
 efter et mere selvstændigt Hensyn. Det, det
 gjælder om her, er jo at komme til Kund-
 skab om den Paagjældendes Kreditforhold.
 Handelsbogføring har jo udelukkende Inter-
 esse med Hensyn til de Personer, som have
 brugt eller rettere misbrugt Krediten. For
 de Personer, som aldrig have misbrugt Kre-
 diten, og hvis Forretning altid er ført saa-

ledes, at den Paagjældende kan svare enhver
 Sit, er Handelsbogføring fuldstændig lige-
 gylbig. Spørgsmaalet, om en Mand har
 overtraadt sine Forpligtelser til at føre
 Handelsbøger eller ikke, kommer først frem i
 det Dieblit, han er under Konkurs. Saa
 længe han ikke er det, vil Ingen undersøge,
 om han har ført Handelsbøger eller ikke;
 men naar han er under Konkurs, saa
 skal det vise sig, om han har ført dem
 eller ikke, og har han ikke ført dem
 paa tilbørlig Maade, saa bliver han
 straffet. I den Henseende er der i den
 nyere Lovgivning om Handelsbøger kommet
 andre Principer frem, som ikke findes i den
 ældre. Den ældre Lovgivning gik kun ud
 paa at bestemme, at man ved at føre Han-
 delsbøger kunde opnaa den Fordel, at der
 kunde tillægges, hvad der stod deri, en vis
 Beviskraft lige overfor andre Personer. Det
 var altsaa en Fordel at føre Handelsbøger.
 Efter den nyere Lovgivning er det anderle-
 des. Nu er det en Byrde, som paahviler
 visse Personer, og hvis Tilsidejættelse med-
 fører Strafsansvar, naar den Vedkommende
 gaar fallit. Dette har selvfølgelig stor Be-
 tydning for Kreditorerne, idet de kunne se,
 hvorledes den Paagjældendes Forretning har
 været drevet, og for Skifteretten, som i saa
 Tilfælde skal kontrollere Forretningens Gang.
 Forpligtelsen til at føre Handelsbøger har
 ogsaa overordentlig stor Betydning for den
 Handelende selv. En ordentlig Bogføring er
 nemlig det eneste Mittel, hvorigjennem den
 Paagjældende kan komme til Klarhed over,
 hvorledes han sidder i det. Det er det
 eneste Mittel, hvorved han selv kan danne
 sig nogen Mening om, hvorledes hans Stil-
 ling er. Handelsbøger for Forretningsfolk,
 der bruge Kredit, have den Betydning, at de
 ere ligesom et Udtryk for deres handelsmæs-
 sige Samvittighed; af den Grund er det
 overordentlig vigtigt, at Handelsbøger føres
 af Enhver, som kommer i saadanne Forhold,
 idet det ellers bliver vanskeligt for ham selv
 at overskue, hvorledes hans Stilling i Virke-
 ligheden er. Derfor tror jeg, man ikke skal
 være betænkelig ved at udstrække Forpligtel-
 sen videre; den bør efter min Mening ud-
 strækkes til alle Saadanne, som bruge virke-
 lig kjøbmandsmæssig Kredit, navnlig Vexel-
 kredit. Enhver Mand, der indlader sig paa
 at drive sine Forretninger ved Hjælp af
 kjøbmandsmæssig Kredit, Vexler, kan man
 med Rette paalægge den Forpligtelse at
 klare sig til enhver Tid, hvorledes han sid-
 der i det. Han vil ikke kunne gjøre det paa
 en fyldestgørende Maade, naar han ikke
 fører de Bøger, her er Tale om. Det er
 der, Grændsen bør sættes. Det er ganske